

# Innst. O. nr. 81

(1999-2000)

## Innstilling fra næringskomiteen om lov om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. (generelle områdebegrensninger)

Ot.prp. nr. 33 (1999-2000)

Til Odelstinget

### SAMMENDRAG

I proposisjonen foreslås en ny § 8a i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v., som skal gi hjemmel for å innføre områdebegrensninger for fiske med større fartøy som nytter annet redskap enn trål. Forslaget er dels begrunnet i å regulere en ressurs- og arealkonflikt mellom ulike fartøygrupper, men også i hensynet til ressursvern generelt og vern av lokale bestander spesielt.

Regjeringen varslet allerede i St.meld. nr. 51 (1997-1998) Perspektiver på utvikling av norsk fiskerirøring at Fiskeridepartementet vil «vurdere å innføre begrensning på fiske innenfor fiskerigrensen for fartøy over 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap, jf. ordningen som i dag gjelder for fiske med trål». Bakgrunnen for dette var at det over noen år har utviklet seg et motsetningsforhold mellom større autolinefartøy og mindre fartøy om fiske på kysten og inne i fjordene.

Problemstillingen har gjennom årene blitt tatt opp av enkeltfiskere og fiskeriorganisasjoner, og Norges Fiskarlag har lagt ned et omfattende arbeid for å komme frem til frivillige ordninger mellom fiskerne. Det ble således høsten 1990 fattet et vedtak i Norges Fiskarlag om en såkalt henstillingsavtale, hvorefter de forskjellige fartøyene skulle informere hverandre om hvor en hadde satt redskap. Dette var først og fremst ment som et tiltak som skulle redusere potensielle redskapskonflikter, men det ble også anbefalt for større linefartøy å unngå spesielle områder som var utpekt som tradisjonelle for kyst-/fjordline.

Henstillingsavtalen har etter hvert fungert dårligere, og det har vært et lite, men økende antall fartøyer som ikke har etterlevd avtalen de senere årene. Norges Fiskarlag satte derfor ned en ny gruppe i september 1998 for å drøfte problematikken. Utvalget la frem sin innstilling i mars 1999. Her foreslås det en hovedregel om at fartøy over 21,35 m (70 fot) som fisker med line

og har døgnkontinuerlig drift, samt egning om bord, skal sette faststående line utenfor grunnlinjene langs hele kysten. Det foreslås imidlertid samtidig flere unntak fra denne hovedregelen.

Departementet har lagt til grunn at saltvannsfiskeloven i dag ikke gir tilstrekkelig klar hjemmel til å fastsette slike regler som ble varslet i Perspektivmeldingen og som er foreslått fra Norges Fiskarlags side i utredningen av mars 1999. Et generelt forbud mot fiske innenfor en gitt avstand fra grunnlinjene langs hele kysten er i utgangspunktet et vesentlig større inngrep i forhold til en gruppe enn å sette forbud mot fiske innenfor klart definerte områder der det har vært konflikter mellom ulike grupper. En generell grense som også vil omfatte områder der det ikke har vært konkrete konflikter, krever etter departementets mening en klar hjemmel i lov.

Forslaget innebærer en fullmaktsbestemmelse, hvor det blir overlatt til departementet å fastsette de konkrete reguleringer.

De høringsinstansene som har uttalt seg om lovspørsmålet har i det vesentlige støttet forslaget om en ny bestemmelse i saltvannsfiskeloven om områdebegrensninger for større fiskefartøy. Norges Fiskarlag og Norsk Sjøoffisersforbund har uttalt som sitt syn at loven allerede gir hjemmel for å gjennomføre tiltak av den art som er foreslått fra Norges Fiskarlag.

### KOMITEENS MERKNADER

#### Dagens situasjon

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Erling Brandsnes, Gunnar Breimo, Mimmi Bæivi, Karin Kjølmoen, Kjell Opseth og Rita Tveiten, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen, fra Kristelig Folke-

parti, Randi Karlstrøm og Jon Lilletun, fra Høyre, Ansgar Gabrielsen og Ivar Kristiansen, fra Senterpartiet, lederen Morten Lund, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, ser at det over år har utviklet seg et motsetningsforhold mellom større autolinefartøy og mindre fartøy om fiske på kysten og inne i fjordene. Behovet for lovendring er imidlertid ikke bare begrunnet i en ressurs- og arealkonflikt mellom ulike fartøygrupper, men ivaretar også ressursvern generelt og vern av lokale bestander spesielt.

Komiteen er kjent med at Norges Fiskarlag høsten 1990 fattet vedtak om en såkalt henstillingsavtale hvor de forskjellige fartøyene skulle informere hverandre om hvor en hadde satt redskap for å redusere potensielle redskapskonflikter, samtidig som en anbefalte større linefartøy å unngå spesielle områder som var utpekt som tradisjonelle for kyst og fjordline. Komiteen konstaterer at et økende antall fartøy ikke har etterlevd avtalen de senere årene.

Selv om Norges Fiskarlag mener at en havdeling kan gjennomføres i medhold av § 4 i lov om saltvannsfiske, er komiteen på det rene med at denne paragraf ikke kan benyttes for å opprette grensedragning mellom fartøyer som fisker med samme redskap, da intensjonen ved etableringen av denne bestemmelse var mindre områder.

Norges Fiskarlag er imidlertid opptatt av at myndighetene har et tjenlig verktøy (lovhjemmel) slik at man kan iverksette de områdebegrensninger som næringen ønsker.

Departementet hevder at man ikke kan løse hjemmelsspørsmålet ved å fastsette regler for område etter område, dersom summen av disse tiltakene til slutt utgjør en sammenhengende grense langs kysten.

### **Håndheving av en ny fullmaktsbestemmelse**

Komiteen er opptatt av at departementet må legge til grunn at fremtidige forskrifter som utarbeides i medhold av denne bestemmelsen, blir grundig drøftet med næringens organisasjoner. Myndighetene må legge spesiell vekt på de uttalelser og vurderinger som utøverne gir, slik at en unngår at det oppstår nye konflikter i andre områder.

Komiteen viser til uttalelse fra Norges Fiskarlag om at denne bestemmelsen bare benyttes i de til-

feller hvor eksisterende lovverk og forvaltning av våre fiskeressurser ikke er tilstrekkelig ivarettatt gjennom kvotefastsetting. Komiteen sier seg enig i dette.

Endelig vil komiteen gjøre oppmerksom på at dersom det i fremtiden skal kreves at de større fartøyene må fiske lenger ut fra kysten enn det tilfellet er i dag, så må en være oppmerksom på at dette kan få konsekvenser for beskatningsmønsteret og beskatningsgraden for mange av de arter som beskattes. Sett i forhold til inngåtte avtaler om biologisk mangfold, bør en av denne grunn være svært restriktiv i bruken av den foreslåtte fullmaktsbestemmelsen.

## **KOMITEENS TILRÅDING**

Komiteen viser til proposisjonen og rår Odels-tinget til å gjøre følgende

### **vedtak til lov**

om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om  
saltvannsfiske m.v.  
(generelle områdebegrensninger)

#### **I**

I lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. gjøres følgende endring:

Ny § 8 a skal lyde:

*§ 8 a Adgang til å drive fiske med større fartøy som nytter annet redskap enn trål*

*Departementet kan ved forskrift forby fiske med fartøy over en viss størrelse langs kysten innenfor grunnlinjene eller innenfor en linje trukket i en viss avstand fra grunnlinjene.*

*I forskrift etter første ledd kan det gis ulike bestemmelser*

- a) etter fartøyenes størrelse,*
- b) for ulike redskap,*
- c) for forskjellige tider av året,*
- d) langs ulike deler av kysten.*

#### **II**

Denne lov trer i kraft straks.

Oslo, i næringskomiteen, den 31. mai 2000

**Morten Lund**  
leder

**Terje Knudsen**  
ordfører

**Kjell Opseth**  
sekretær